

Ι. 'Η κατάληψις της 'Αρχης υπό των ένόπλων κατά την 21ην 'Απριλίου 1967 δέν συνεπήγετο άναγκάως την θραυσιν της συνεχείας του δικαίου, την καταστροφήν της κρατούσης νομικής τάξεως, την άπολαν έπιφέρει ή "έπικρατούσα" επανάστασις, δημιουργούσα ίδιον δίκαιον. Ούτε "επανάστασις" όπήρξε τό πραξικόπημα έκεινο, ούτε "επικράτησεν"

'Εάν είναι κτήμα της συγχρόνου πολιτειολογίας ή κυριαρχία του λαου, ώς άπτονόμου, άρχεγόνου καί άνελέγκτου πηγής του δικαίου, επανάστασις άποτελεί ούχι πώσα κατά παράβασις της τεθειμένης συνταγματικής τάξεως δυναμική μεταβολή των φορέων της ύπάτης εξουσίας, άλλά μόνη ή από ίδεολογικών κινήτρων φερομένη λαϊκή κίνησις ή έκφρασις της λαϊκής κινήσεως προς μεταβολήν των θεσμών χάριν βεβαιώσεως άκριβως της λαϊκής κυριαρχίας καί διευρύνσεως των πλαισίων των λαϊκών έλευθεριών. Τουτό άποτελεί ίδεολογικήν άπαρχήν της κινήσεως, ή ίδεολογική δέ μεταβολή, καί μόνη, μεταφράζεται εις, έκίσης άυτοδύναμον καί άυτοδικαιολογουμένην, μεταβολήν των θεμελιωδών θεσμών. Τήν συνδρομήν ή μη συνδρομήν του γνώμονος τούτου, επί του όποιου μετράται τό πολιτειολογικόν καί κοινωνιολογικόν βάθρον της θραυσής της συνέχειαν δικαίου κινήσεως, δέν έκφράζουν αι ολαιοθήποτε υπό του, κατά παράβασις της νομικής τάξεως, καταλαμβάνοντος την άρχήν έκπερσόμεναι λέξεις, άλλ' ή πολιτική ιστορία του κινήματος, τά κίνητρα του καί αι επιδιώξεις του. Το κίνημα της 21 'Απριλίου 1967 άφορμήν είχεν άπλώς την ματαίωσις της προπαρασκευασθείσης έκλογικής διαδικασίας, κατά την όπολαν ό έλληνικός λαός θά όιοδήλου την πολιτικήν του πεποιθήσις κατά συνέχειαν των έκδηλώσεων του Νοεμβρίου 1963 καί του Θεβρουαρίου 1964, ότε έξεφράσθη ή χειραφέτησις του από την στυγνήν κηδεμονίαν της δεξιός* την έκδήλωσις ταύτην, προβλεπομένην από πάσης πλευρής ώς άσφαλή, έσοόπει νά προλάβη καί έπρόλαβε τό πραξικόπημα των ένόπλων άπαγορευσέντων εις τόν έλληνικόν λαόν την έκφρασις πολιτικών πεποιθήσεων καί την δι' αούτης κατάρασις της κυριαρχίας του. Τουτό άποτελεί ίδίαν μορφήν κηδεμονίας του λαου καί όχι επανάστασις.

Οι πραξικοπηματίαι, κύριοι των συγχρόνων άκαταμαχήτων όκλων, έκδήλωσαν από την πρώτην στιγμήν ότι τά όπλα ταύτα έχουσι ώς δικαιολογίαν καί βάθρον της εξουσίας των καί της άσκήσεός της, κηρύξαντες την χώραν εις κατάσταση πολιτορίας, άναστείλαντες πώσα άτομικήν

έλευθερίαν καί Ιόρυσαντες στρατοδικεΐτα έκτακτα πρὸς κολασμὸν πάσης παραβάσεως τῶν διαταγῶν των. Ἐν συνεχείᾳ καθήργησαν πᾶσαν μορφήν ἐλευθερίας λαϊκῆς ἢ ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καί εἰς πᾶσαν ἐπαγγελματικὴν, δημοσίου ἢ ἰδιωτικῆς δικαίου, ὀργάνωσιν, τοποθετήσαντες ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν πρόσωπα πεπιθῆνια εἰς τοὺς ὀρισμοὺς των. Τὸ καθεστῶς τῆς διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ὄλων καταστάσεως πολιορκίας διατηρεῖται ἕως σήμερον ἀπαράλλακτος, ἐμποδιζομένης πάσης ἐλευθερίας ἐκδηλώσεως φρονήματος. Εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐκδηλώσεως ταύτης οἱ καταλαβόντες τὴν ἀρχὴν ἔνοπλοι, ὑπαγορεύουσι εἰς τὰ πεπιθῆνια ὄργανά των ἐκδηλώσεις ἀρσιώσεως καί ἐπιδοκιμασίας, δημοσιευομένας τακτικῶς διὰ τοῦ δεσμευμένου καθημερινοῦ τύπου· αἱ ἐκδηλώσεις αὗται, ὡς ἐκ τοῦ ὑποκειμένου των, κατ'ὀδὸν διαφέρουσι ἀπὸ δηλώσεως αὐτῶν τούτων τῶν ἔνοπλων, ἐκφερόντων οὕτω ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν ἴδιον ἑαυτῶν των. Τοῦτο δὲν ὀνομάζεται "ἐκικράτησις" ἢ ὅποια χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν δημιουργίαν ἰδίου κελύου κανόνων δικαίου, δεσμευόντων τῶσον τοὺς κυβερνωμένους ὅσον καί τοὺς κυβερνῶντας, κανόνων δὲ τυγχανόντων αὐθορμῆτου παραδοχῆς ἀπὸ τοὺς κυβερνωμένους καί μὴ στηριζομένων εἰς λόγους καί στρατοδικεΐτα. Ἐν ὄσῳ διατηρεῖται καθεστῶς στρατιωτικοῦ νόμου καί ἐν ὄσῳ διατηρεῖται ρευστότης περὶ τὸ δίκαιον, λόγος περὶ "ἐκικράτησεως" δὲν δύναται νὰ γίνῃ.

Ἡ ὄφισταμένου, συνεκῶς, ἐκικρατήσαντος ἐπαναστατικοῦ καθεστώτος, ἡ χώρα κυλλεῖται ὑπὸ τῆς ἐκάστοτε διαταγῆς τῶν ἔνοπλων. Αἱ διαταγαί, ὡς εἶναι φυσικόν, ἐκτελοῦνται ὑπὸ τὴν ἀκελήν τῆς ἀσχάτης βίας, δὲν ἀποτελοῦν ὁμῶς δίκαιον. Ὑπὸ τοιαύτας δὲ συνθήκας οὔτε οἱ ἔνοπλοι δικάζονται νὰ ἰσχυρισθῶσιν ὅτι ὑπαγορεύουσι "δίκαιον".

2. Παρὰ ταῦτα, μετὰ δεκαπενθήμερον διασκέψεως, οἱ ἔνοπλοι ἐνοφίσθησαν τὴν νομοθετικὴν καί συντακτικὴν ἐξουσίαν, ἐξέδωκαν δὲ μέχρι τοῦδε ἑκατοντάδας διαταγῶν, τῆς ὅποιας ἐπωνόμασαν "Ἀναγκαστικούς Κόμους" καί δεκάδας ἄλλων διαταγῶν, τῆς ὅποιας ἐβάπτισαν εἰς "συντακτικὰς πράξεις". Ταυτοχρόνως ἐπενόησαν καί, κατ'ἀρχὴν "διευκρίνισιν" τῶν κειμένων συνταγματικῶν διατάξεων, εἴτα δὲ καί "ἀναθεώρησιν" τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ "ἰσχύοντος" συντάγματος τοῦ ἔτους 1952, ὀρίσαντες καί ἰδίαν διαδικασίαν ἀναθεωρήσεως, περιλαμβάνουσαν τρία στάδια: προπαρασκευὴν σχεδίου "νέου" συντάγματος ὑπὸ ἐπιτροπῆς, κατάρτισιν τοῦ ὀριστικοῦ σχεδίου ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν καταλαβόντων τὴν ἀρχὴν ἔνοπλων καί ἔγκρισιν τοῦ σχεδίου των ὑπὸ τοῦ κηδεμονευομένου λαοῦ διὰ δημοφροσύματος. Καί τὸ ἐμφανισθὲν εἰς κοινὴν θέαν σχεδίῳ των περιλαμβάνει ἐν ἀριθμῷ 136 δύο διατάξεις

διά της πρώτης (παραγρ. Ι) καταργούνται άπαντες οι "νόμοι" των, εάν αντιβαίνουν εις τας διατάξεις του συντάγματος και διά της δευτέρας διατηρούνται εν ισχύτι άπασαι αι "συντακτικά πράξεις" των, και εν άκρότητι είναι άντίθετοι προς αυτό τοϋτο το συνταγμα των* οδ μόνον οδ τοϋτο, άλλδ και δύνανται περαιτέρω νά τροποποιώνται διά νόμων, εις τρόπον ώστε τδ "συντακτικόν" εκείνο καθεστώς νά διατηρείται εν άποτοτελή λειτουργία παραλλήλως προς τήν λειτουργίαν του διά του συντάγματος κατεστημένου καθεστώς. Τοιουτοτρόπως διατηρείται εν ισχύτι, και εάν και όταν οι ένοπλοι άποφασίσουν νά έγκυαταλείψουν τήν άρχήν, τδ διά των διαταγών των διακλασθέν έπικρονομικόν καθεστώς. λέγεται οδ "εάν και όταν έγκυαταλείψουν τήν άρχήν", οδιότι τδ σχέδιόν των περιλαμβάνει και άλλην διάταξιν, (άρθρ. Ι38) κατά τήν όποιαν τδ συνταγμα των όέν τίθεται εις έφαρμογήν, ως θά άνέμενε τις, εδθός άμα τή "λαϊκή" έγκρίσει του διά του "δημοψηφισματος", άλλ'αυτός οϋτος ο λαός καλείται, έγκρίνων τδ σχέδιον, νά έξουσιοδοτήσθ τήν "κυβέρνησιν" νά θέττ εις έφαρμογήν τας διατάξεις του δι' άποφάσεώς της* τοϋτο σημαίνει ότι ή "κυβέρνησις" θά έκλέγτ διαδοχικώς τας νέας συνταγματικώς διατάξεις, τας όποιας θά θέλτ νά θέσθ εις έφαρμογήν και παρατείνουσα, κατ' ίδίαν άρθεσκίαν, τήν VACATIO LEGIS των λοιπών, νά εξακολουθή, άνευ προκαθορισμού χρόνου, νά κρατή τήν άρχήν. Τελευταίως, άμερικανός βουλευτής, επισκεφθείς τήν χώραν, δήλωσεν τά εξής: "Κατά τήν πρό έτους έπισκοπήν μου, ότε και πάλιν είχον συναντηθή μέ τόν κ. Παττακόν, μου είπεν είπει ότι ή επανάστασις θά έτοιμαζε τόν νέον καταστατικόν χάρτην και θά έθετε τοϋτο υπό τήν κρίσιν του λαού εντός έτους. 'Ο λόγος αυτός έτηρήθη άπολύτως. Προς μεγίστην λύπην και άκαγοήτευσιν των πάσης φύσεως κατοπίτων έχθρών της 'Ελλάδος" (έφημερίδες της Ιθής 'Ιουλίου 1968). 'Ο έντιμότατος και καλόπιστος φίλος της 'Ελλάδος κύριος βουλευτής, όέν έλαβε, φαίνεται, τόν κόπον νά άναγνώσθ τδ κείμενον του "νέου καταστατικού χάρτου" και ιδιαιτέρως τήν τελευταίαν ταύτην διάταξιν του* ή άρκείται εις τδ έργον της καταρτίσεως ολιουδήποτε χάρτου, διάφορον έν θά τεθή ή όχι εις έφαρμογήν.

3. 'Αποϋ όέ αι "συντακτικά πράξεις" και μετά τήν θέσιν του συντάγματος εις έφαρμογήν θά άποτελοθν ολοκληρωτικόν τμήμα του μέλλοντος συνταγματικού καθεστώς, πρέπει νά έκτεθή τδ περιεχομένόν των. 'Η άλλή ατή έκθεσις του περιεχομένου των άποτελεί και τήν καλύτεραν κριτικήν των.

Μέχρι τοϋδε (17 'Ιουλίου 1968) έξεδόθησαν είκοσι πέντε (25) "συντακτικά πράξεις" εκ των όποιων αι όέκα εξ (16) εντός του έ-

τους 1967 και οι ύπδλοιοι κατά την διάρκειαν του έτους 1968. Είναι δε αυτά κατά ταξινόμεσιν:

α) Η Α' συντακτική πρξεις (Σ.Π.), 5/6 Μαΐου 1967. Δι' αυτής (άρθρ. 1) η "κυβέρνησις" ανέλαβε μόνη συντακτικήν εξουσίαν, και (άρθρ. 3) έμπερσθη την νομοθετικήν μετά του βασιλέως. Ταυτοχρόνως (άρθρ. 2) έπροβλέφθη η κατάρτισις νέου συντάγματος έχοντος ως βάση το σύνταγμα του 1952, τροποποιούμενον κατά τας μη θεμελιώδεις διατάξεις του. Διά της Σ.Π. ταύτης η "κυβέρνησις" δέσμευσεν εαυτήν όπως μη θίξη τας θεμελιώδεις διατάξεις του ισχύοντος συντάγματος, τοϋτο δε αποτελεί κανόνα δυνάμενον να αντίταχθῃ κατ' αυτής, κατά την άρχην "PATERS LEGEM QUAM IPSE FEGIST", έφ' όσον χρόνον δέν καταργείται η δέσμευσις ρητώς με άλλας λέξεις, είναι δυνατόν να κριθῆ και δικαστικώς ως αντίσυνταγματική συντακτική πρξεις θίγουσα θεμελιώδεις, ως τας έχει άπαριθμήσει η έπιστήμη, διατάξεις. Τά περι συντακτικής και νομοθετικής εξουσίας άρθρα της Σ.Π. καταργούνται ρητώς διά του άρθρου 136 παρ. 3 του σχεδίου συντάγματος* αι περι καταρτίσεως νέου συντάγματος διατάξεις αποβάλλουν το περιεχόμενον των μετά το δημοψήφισμα.

β) Διά της Β' Σ.Π., 5/6 Μαΐου 1967, έκρηόχη η χώρα εις κατάστασιν πολιορκίας, ανεστάλη η ίχς άρισμένων διατάξεων του συντάγματος και έπετράχη η, κατ' αίτησιν της στρατιωτικής δικαστικής άρχης μεταβίβασις έκκρεμών ποινικών υποθέσεων εις τά έκτακτα στρατοφινεία. Ο στρατιωτικός νόμος είχε κρηυχθῆ ήδη διά βασιλικού διατάγματος της 20/21' Απριλίου 1967, το όποιον και κυροϋται διά της Σ.Π. Β', άρθρον 3, διότι υπήρξεν άμφιβολία έν πράγματι ο βασιλεύς το είχεν άπογράψει. Η Σ.Π. αυτή διατηρείται έν ισχύϊ και μετά την θέσιν του συντάγματος εις έφαρμογήν και περιέχει άναστολήν της ίσχος των άτομικών έλευθεριών. Έν τῷ βίε της συντάξεώς της ο τότε προϊστάμενος της "κυβερνήσεως" νομομαθῆς έλησμόνησε να περιλάβῃ εις τά άναστέλλόμενα συνταγματικά άρθρα και το άρθρον 20 το διαρρίζον το άπόρητον των έπιστολών κλπ. Η παράλειψις άνακληροϋται διά της κυρώσεως του β.δ. 21/21' Απριλίου 1967, υπερ άναστέλλει και το άρθρον τοϋτο. Παράλληλως διά της αυτής Σ.Π. ανεστάλη η ίχς του άρθρου 99 παρ. 2 του συντάγματος 1952 επιβάλλοντος την δι' έκλογων άνδέειξιν των άρχων της τοπικής αυτοδιοικήσεως, και του άρθρου 101 του συντάγματος, διαρρίζοντος την μονιμότητα των τακτικών διοικητικών ύπαλλήλων. Έπικλοϋθησεν όργιον άντικαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών άρχων διά προσώπων πειθηνίων και όργιον άπολύσεως τακτικών διοικητικών ύπαλλήλων παντός βαθμού και κατηγορίας. Και αι διατά-

Ζεις αυτές θα διατηρήσουν την ισχύ των και μετά την θέσιν του συντάγματος εις εφαρμογήν, όδν περιορίζονται όδ υπό χρόνου τινός ή προθεσμίας, ός άλλαι περί ών κατωτέρω.

γ) Διά της Σ.Π. Η' ΙΙ/Ι4' Ιουλίου 1967, έπαιράξη ή δι' άποφάσει του Ίπουργού Έσωτερικών κήρυξις έκπτώτων της ελληνικής Ιθαγενείας, Έλλήνων διαμενόντων έν τή Έξωτερική, "όρώντων άντεθνικώς" (άρθρ. Ι παρ. Ι), ός άντεθνικής όρθόσεως θεωρουμένης και τής παραποιήσεως γεγονότων και τής διαδόσεως ψευδών ειδήσεων προκαλουσών "δυσσήμησιν του κράτους και των άρχών του παρά τή διεθνή κοινή γνώμη". Τί είναι "παραποιήσις γεγονότων", τί "ψευδής ειδήσις", έκφυλάσσει εις έαυτόν νά κρίνη ό όπουργός, άνελέγκτως, όίότι (άρθρ. Ι, παρ. Ι), άπαγορεύεται πάσα δικαστική κρίσις του θέματος και των αιτιολογιών τής έκπτώσεως, είναι όέ λίαν διαφανής ό στόχος, εις όν σκοπεύει ή Σ.Π. Ταυτοχρόνως όύναται νά διαταχθί (άρθρ. 2) και ή όήμευσις πάσης ή μέρους τής κινητής και άκινήτου περιουσίας του έκπτώτου και τής συζύγου του, κηρυσσομένων άνύρών και των μεταβιβάσεων περιουσιακών στοιχείων γενομένων μέχρι δύο μηνών πρό τής έκδόσεως τής περί όήμευσεως άποφάσεως. Καί ή Σ.Π. αυτή αιτιολογήσασα τήν έκδοσιν άρθρων άποφάσεων έκπτώσεως προσώπων έξενεγκόντων γνώμας άντιθέτουσ πρός τάς των ένόκλων "κυβερνητών", διατηρείται έν ισχύϊ μετά την θέσιν του συντάγματος εις εφαρμογήν.

** δ) Άκολουθεί ή έκκαθήρισις των σχολών ανωτάτης έκπαιδεύσεως από παντός όγιοός στοιχείου, διατηρουμένων μόνον των καιόντων λιβανωτών εις τήν "κυβέρνησιν" των όπλων.

αα. Διά της Σ.Π. Ε'9/Ι4' Ιουλίου 1967 έπαιράξη ή εις διαθεσιμότητα θέσις καθηγητών και όρηγητών οι όποιοι,

έπέδειξαν διαγωγήν άσυμβιβαστον πρός τήν ιδιότητά των ή πολιτεία άνάρμοστον πρός τό άναγκαζόν ήθος,

Έπραξαν τι άποτελοϋν δείγμα ούχί άπροσίσεως εις τήν έπιστήμην, άλλά χρησιμοποίησάς της δι' άλλους σκοπούς άσυμβιβάστους πρός τό άξιωμα των, παραμειναντός έκθέτου εις σφάλια,

όδν διαθέτουν τήν άπαιτουμένην έπάρκειαν διά τήν ήν κατέχουν θέσιν,

μαρτυροϋν διά τής διαγωγής των ότι όδν έμφοροϋνται από κνευμα συμβιβάζόμενον πρός τό κρατόν κοινωνικόν καθεστώς και τά έννικά Ιδεώδη,

είσθληθον άνωμίμως και έννευ κρίσεως εις τήν ύπηρεσίαν.

Έη Σ.Π. αυτή διατηρείται έπίσης έθικτος και μετά τήν έφαρμο-

γίν του συντάγματος' αί πλείοται τῶν αἰτιάσεων, πλὴν ἰσως τῆς τελευταίας, θά ἐδικαιολόγουν τήν ἐφαρμογήν τῶν κειμένων διατάξεων πρὸς ἀπόλυσιν τῶν ἀναξίων καθηγητῶν ὑπὸ ἐγγυήσεις ἀκροάσεως τῶν καὶ τελικῆς δικαστικῆς κρίσεως' τήν τελευταίαν, ἰδίως, ἀποκλείει ἡ Σ.Π. (ἄρθρ. 5, παρ. 2) διὰ νά παραμείνῃ ἀνελέγκτων τό αὐθαίρετον ἔργον τῶν ἐνόκλων.

ββ. Οἱ καθηγηταὶ καὶ ὀρηγηταὶ ὑποβάλλονται εἰς νέον ἔλεγχον "νομιμοφροσύνης", ἀναστέλλεται δέ ἡ, ὡς δημοσίων λειτουργῶν, μονιμότης των, δυνάμει τῶν Σ.Π. θ' καὶ Ι', περὶ τῶν ὁκρίων κατωτέρω.

γγ. Διὰ τῆς Σ.Π. ΙΒ' 19/20 Δεκεμβρίου 1967, καθορίζεται ἡ διαδικασία ἐκλογῆς καθηγητῶν τῶν ἀνωτάτων σχολῶν. Ἰδιαιτέρων σημασίων ἔχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4, κατὰ τήν ὁποίαν τό ὑπουργικόν συμβούλιον, εἰάν προτάσῃ τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας, κρίνῃ τήν ὑπὸ τῆς οἰκείας σχολῆς - μετ' ἐξειδικιασμένην ἐπιστημονικὴν καὶ ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιστημόνων ἔρευναν τοῦ ὅλου ἔργου καὶ ἱκανότητων τοῦ ὑποψηφίου (ἄρθρ. 3) - ἐκλογὴν τοῦ ὑποψηφίου "ὡς κατ' ὄσιν ἀνεπιτυχῆ", παραπέμπει αὐτὴν πρὸς ἀναθεώτησιν εἰς εἰδικόν σύλλογον ἐκλεκτόρων, ἀποτελουμένον ἐκ καθηγητῶν τῆς αὐτῆς σχολῆς ἢ σχολῆς ἄλλου ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρυμάτος' τοὺς εἰδικοὺς ἐκλεκτορας ἐκλέγει αὐτό τό ὑπουργικόν συμβούλιον, εἰσηγήσει τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας. Ἡ διάταξις αὕτη, ἀπαγορεύουσα καὶ τὸν δικαστικόν ἔλεγχον τῆς κυβερνητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς κρίσεως τῶν ἐκλεκτόρων, θά διατηρηθῇ ἐκτίσῃ ἐν ἰσχύϊ, πρὸς μνηστειρισμόν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 παρ. 4 τοῦ κυβερνητικοῦ σχεδίου συντάγματος καθιεροῦντος τήν ἀποδοιοκίαν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων.

ε) Διὰ τῶν Σ.Π. Ι' 29/31 Αὐγούστου 1967 καὶ ΙΖ' 9/9' Ἰανουαρίου 1968, ἀνεστάλη ἐπὶ ἐξάμηνον ἡ ἰσοβιότης τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπιτροπείας καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ διὰ τῆς Σ.Π. ΚΔ' 28/28 Μῆϊου 1968, ἀνεστάλη ἐπὶ τριήμερον ἡ ἰσοβιότης τῶν πολιτικῶν δικαστῶν καὶ ἡ μονιμότης τῶν εἰσαγγελέων, ἐπιτροπέων τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δρῶντος ἔνευ ἀκροάσεως τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ δικαστικῆς ἀνελέγκτης, ἀπολύσεως δικαστικῶν λειτουργῶν.

Διὰ τοὺς πρώτους ὡς λόγοι ἀπολύσεως ὤρθησαν: α) ἡ κακοζήσις ἢ ἀσυμβίβαστος διαγωγή, β) ἡ ὑπηρεσιακὴ ἀνικανότης ἢ ἀνεπάρκεια, γ) ἡ ὁλοκα προαίρεσις ἢ ἰδιοτέλεια κατὰ τήν ἀσκίαν τῶν καθηκόντων των, δ) ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀπαιτουμένου ἠθικοῦ κέρους, ε) ὁ δημοσίος πρόσηλυτισμός (SIC) ὑπὲρ μίθς (SIC) πολιτικῆς παρατάξεως καὶ ἡ διὰ πολιτικῶν μέσων ἀθέμιτος ἐπίτευξις ὑπηρεσιακῶν ὄρηλημάτων.

Διά τους δευτέρους: α) η έλλειψις του απαιτουμένου ήθικου κύρους και β) αι μη "όγιαις κοινωνικαί αρχαί" και η δυσμβίαστος πρό τó αξιωμα των διαγωγής.

"Όλα αυτά άποτελοσν σοβαράτα όπηρεσιανά όλισθήματα, προς κολασμόν τών όποιων τó σύνταγμα και οι όργανισμοί τών δικαστηρίων έχουν ιδρύσει κεισαρχικώς δικαιοδοσίας. Οι καταλαβόντες θύμας τήν άρχήν ήθελον μ' άκαλλαγοσν τών μη κειθηνίων δικαστικών λειτουργών χωρίς διαδικασίαν, άκρόασιν τών ένδιαφερομένων και χωρίς δικαστικόν έλεγχον. Διά τó τελευταίον τοστο άπγορευθή ή εις τó Συμβούλιον τής Έπικρατείας προσφυγή, τήν όποιαν ó πρώτος πρόεδρος τής κυβερνήσεως τών ένόπλιων άνώτατος δικαστικός λειτουργός, άγνοών και τήν νομικήν όρολογίαν άνόμασεν "αίτησιν άναιρέσεως" εις τοστο δέ τόν διδρωσεν ó διαδεχθείς αυτόν στρατιώτης, όνομάσας τήν προσφυγήν μέ τó όνομά τής "αίτησιν άκυρώσεως".

Διά τών Σ.Π. τοστων έθίγη ή θεμελιώδης συνταγματική διάταξις τής Ισοβιότητος τών δικαστών ως άπκαρητήτου όρου τής δικαστικής άνεξαρτησίας. Παραβιάσθη συνεπώς όπό τών άποτελεσάντων Ιδίως τήν πρώτην "κυβέρνησιν" νομομαθών και όή άνωτάτων δικαστικών λειτουργών, αυτός οστος ό κανών, τών όποιον αυτοί εις αυτοός έθεσαν να μη θίξουν τάς βάσεις του πολιτεύματος.

"Η θεμελιώδης άρχή τής δικαστικής άνεξαρτησίας έθίγη και διά τής Σ.Π. θ' 18/22 'Ιουλίου 1967, όποραλοσσης εις νέον έλεγχον νομιμοφροσύνης, έντός έξ μηνών, έκαντας τους Ισοβιτους δικαστές, άκόμη και τά μέλη του Συμβουλίου τής Έπικρατείας, του 'Αρείου Πάγου και του 'Ελεγκτικου Συνέδριου, τά όποτα, ως εικόσ, είχαν εξαίρεθη παντός έλέγχου (βλ. 'Αν.Ν. 516/1948 χηρ.Νθ' 1948) άκόμη και καθ' ήν έποχήν έμαίνετο ó άνταρτοπόλεμος. Διά τής Σ.Π. θ' άνεστάλη και προς άπόλυσιν τών μη "νομιμοφρόνων" δικαστών ή Ισοβιότης αυτών, άπγορευθείσος προσθέτως εις αυτοός πάσης δικαστικής προσφυγής. 'Ο επανειλημμένος οστος και όπό διάφορα κριτήρια εκάστοτε έλεγχος τής "νομιμοφροσύνης" τής κοινώς και διεθνώς συντηρητικακάτης τάξεως τών δικαστών, θίγει τήν άσφάλειάν των έν τή δικαστική έδρα, ήτοι τήν άνεξαρτησίαν των.

στ) Πέραν τής διά τής έθιά τής Σ.Π. Β' άρσεως τής μονιμότητος τών τακτικών διοικητικών ύπαλλήλων. άνευ προκαθορισμού πινος χρόνου, διά τών αυτών ως ένν Σ.Π. θ' 1' και 12' ήρθη επί τετράμηνον, και ειτα επί εξάμηνον, ή μονιμότης πάντων τών διοικητικών ύπαλλήλων και επετράπη ή άπόλυσίς των, ειτε διά λόγους νομιμοφροσύνης,

είτε δι' ους λόγους και ή απόλυσις των μελών του Συμβουλίου της 'Επικρατείας και του 'Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήθος και το ανέλεγκτον των απολύσεως υπήρξεν εις τοιοῦτον βαθμόν έξοργιστικόν, ὥστε και αυτή ή "κυβέρνησις" απέφασισε τήν επανάκρισιν των περιπτώσεων απολύσεως. "Ὀντως διὰ τῆς Σ.Π. ΚΑ' 12/13 Μαρτίου 1968 ἀρροήθησαν τριμελείς ἐξ ὑπουργῶν ἐπιτροπαί νέας κρίσεως (ἄρθρ. 2), ἀποφασίζουσαι μετά γνωμοδοτήσιν τριμελῶν ἐπίσης ἐπιτροπῶν συγκροτουμένων ἐξ ἀνωτάτων δικαστῶν, νομικῶν συμβούλων τοῦ κράτους και τῶν γενικῶν γραμματέων τῶν ὑπουργείων. Πλεῖστοι τῶν γνωμοδοτικῶν ἐπιτροπῶν ἐπεράτωσαν τό ἔργον των εἰσηγηθεῖσαι τήν επαναφοράν των ἀπολυθέντων κατά λίαν ὀγκύδεις ἀριθμούς.

ζ) Ἡ ἐκκαθάρισις δέν περιώρισθη εἰς τοῦς δικαστικοῦς και τοῦς διοικητικοῦς λειτουργοῦς ἀλλ' ἐπετάθη διὰ τῶν Σ.Π. Γ' και ΙΖ' ή απόλυσις ὑπαλλήλων και ἀνωνύμων τραπεζικῶν ἐταιριῶν, ὀργανισμῶν κοινῆς ὄψελεως, νομικῶν προσώπων ἐχόντων προνόμια ή παραχωρήσεις ή ἐπυχορηγήσεις κρατικῆς ή συνδεομένων συμβατικῆς μετά τοῦ κράτους. Δυνάμει τῶν Σ.Π. τούτων ἀπεγυμνώθη, ἰδίως, ή Δημοσία 'Επιχειρήσις Ἑλεκτρισμοῦ ἀπό παντός χρησίμου στοιχείου.

Και οἱ ὀπάλληλοι οὔτοι ὀπήχθησαν εἰς τό καθεστῶς τῆς επανακρίσεως.

η) Τέλος, μετά τά γεγονότα τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1967, ἐξεδόθη ή Σ.Π. ΙΘ' 22/22 Ἰανουαρίου 1968, ἐπιτάξασα, αἰρομένης τῆς ἰσοβιότητος και τῆς μονιμότητος, τήν εἰς τό διηνεκές ἀπόλυσιν δημοσίων ἐν γένει λειτουργῶν μετασχόντων τῶν γεγονότων ἐκεῖνων. "Ἄς σημειωθῆ ὅτι ή Σ.Π. αὐτή πρώτην ἐφαρμογήν ἔσχε διὰ τήν ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Ἐισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόλυσιν τοῦ πρώτου Πρωθυπουργοῦ τῆς "κυβερνήσεως" τῶν ἐνδύλων.

'Ἐνταῦθα, ἀποκλειομένης τῆς δικαστικῆς προστασίας, δέν χωρεῖ επανάκρισις.

θ) Διὰ τῆς Σ.Π. Στ' 13/15 Ἰουνίου 1967 ἐπέθησαν εἰς ἀποστρατείαν πάντες οἱ ἀξιωματικοί τῶν ἐνόπλων δυνάμεων και τῆς χωροφυλακῆς οἱ θεωρηθέντες ὡς ἐνεχόμενοι ή ἀναμιχθέντες εἰς τήν ὀργάνωσιν ΛΕΠΙΔΑ διὰ δέ τῆς Σ.Π. ΙΑ' 8/12 Δεκεμβρίου 1967 ἐπέθησαν εἰς ἀπόταξιν ἀξιωματικοί παραπεμφθέντες ή παραπεμφθησόμενοι ἐνώπιον στρατοδικείου ή ποινικοῦ δικαστηρίου διὰ τήν αὐτήν αἰτίαν.

Αἱ Σ.Π. αὐταί, ἀποκλείουσαι, ὡς και αἱ προηγούμεναι, τήν δικαστικὴν προστασίαν, δέν ἔχουν χρονικόν περιορισμόν και θά δύνανται νά ἐφαρμόζωνται και ὅπο τό σῦνταγμα.

Είς απόταξιν επίσης έτέθησαν, απαγορευθείσης ρητώς και της έκφρασεώς των, ως επίσης, βεβαίως, και της προσφυγής εις τὰ δικαστήρια (άρθρ. Ι, παρ. 2 και 2 παρ. Ι), διά της ΠΗ'Σ.Π. 9/9' Ιανουαρίου 1968 και οι άξιωματικοί οι "όπισσώτεροι" μετασχόντες ή αναμειχθέντες εις τὰ γεγονότα της 13ης Δεκεμβρίου 1967.

ι) Ο κύκλος συμπληροῦται διά της Σ.Π. ΚΒ'Ι6/20 'Απριλίου 1968, διά της όποιας έπετράπη ή επί τριετίαν όλην πληρωσις πασών των άνωτέρων θέσεων (βαθμών 3ου, 2ου και 1ου) των όπηρεσιών του δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου διά μετακλητών ή καλλήλων, έχόντων ως προσόντα πτυχίον άνωτάτης σχολής, άδιαφορίας, και "έμπειρίαν και γνώσεις". Κατά τον αυτόν τρόπον πληροῦνται και αι θέσεις των γεν. γραμματέων και γραμματέων σχολών των ίδρυμάτων άνωτάτης εκπαίδευσως, απαγορευομένης εις πάντα τρίτον της δικαστικης άμειβητέσεως του τοιούτου διορισμοῦ.

Κατ' αυτόν τον τρόπον διακόπτεται βαναύσις ή σταδιοδρομία των ή καλλήλων (τημηταρχών), τουτο δε είτε οίδετι, παρά τας εκκαθαρίσεις, οι κρατούντες δέν έχουν εμπιστοσύνην εις τους άναρχομένους λειτουργούς, είτε οίδετι, άκριβώς ένεκα των εκκαθαρίσεων, δέν άπέμειναν στελέχη ίκανα διά νά επανδρώσουν τας άνωτάτας θέσεις, είτε άπλοῦστερον, οίδετι ύπάρχουν "πτυχιούχοι άνωτάτων σχολών" πρός τοποθέτησιν.

ια) Κατ' επανόληψιν έγινε εν τοις άνωτέρω λόγος περί άποκλεισμοῦ της δικαστικης όδοῦ πρός προστασίαν των εκ της εφαρμογής των Σ.Π. θιγομένων, ήδη δε δε συγκεκριαλιόσωμεν: "Ηδη ή Σ.Π. Α'23/24 Μαΐου 1967 άπηγόρευσε γενικώς διά μονοκοινοβουλίας πῶσαν προσφυγήν ή αίτησιν άκυρώσεως ένώπιον του Συμβουλίου της Έπικρατείας κατά πάσης πράξεως άναφερομένης εις τήν όπηρεσιακήν κατάστασιν πάντων των δικαστικών ή διοικητικών λειτουργών, των ή καλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των άνηκόντων εις τας ένόπλους δυνάμεις, τὰ σώματα ασφαλείας, τον κληρον ως επίσης και κατά πάσης πράξεως διαλύσεως διοικητικῶν συμβουλίων ή άπολύσεως διοικητών κλπ. καμτὸς δημοσίου οργανισμοῦ.

'Αλλά και ειδικότερον:

α) άπηγορεύθη ή εις τό Συμβούλιον της Έπικρατείας προσφυγή κατά πράξεων εκδόσεως δυνάμει τῶν σ.π. Π'(διαθεσιμότης καθηγητών Πανεπιστημίου, άρθρ. 5 παρ. 2), Η' (αφαίρεσις ελληνικης ιδιαιτείας, άρθρ. Ι παρ. Ι), ΙΒ'(έκλογή πανεπιστημιακών καθηγητών, άρθρ. Ι3, παρ. 3) και Κ' περί της όποιας κατωτέρω (άρθρ. Ι, παρ. 6).

β) άπηγορεύθη ή τε προσφυγή ή αίτησις άκυρώσεως ένόπιον του Συμβουλίου της Έπικρατείας καί ή ένόπιον των πολιτικών δικαστηρίων άγωγή άποζημιώσεως κατά πράξεων έκδοθησομένων δυνάμει των σ.π. ΣΓ' (άποστρατεία αξιωματικών ΑΣΠΙΔΑ, άρθρ. 2), Ι' (έφρις ίσοβιότητος των Συμβούλων της Έπικρατείας καί της μονιμότητος πάντων των ύπαλλήλων, άρθρ. Ι, παρ. 4), ΙΔ' (άπόταξις αξιωματικών ΑΣΠΙΔΑ, άρθρ. 3), ΙΗ' (άπόταξις, άρθρ. 2, παρ. Ι) καί ΙΘ' (άπόλυσις των μετασχόντων των γεγονότων της Ι3.Ι2.1967, άρθρ. μόνον παρ.2), ΚΑ' (έπανέκρισις άπολυθέντων, άρθρ. 5, παρ. Ι), ΚΒ' (διορισμός μετακλητών ύπαλλήλων, άρθρ. Ι, παρ. 4) καί ΚΔ' (έξυγανσις της τακτικής δικαιοσύνης, άρθρ. Ι, παρ. 3) ώς καί ΙΓ' περί της όποιας κατωτέρω (άρθρ. 3, παρ. Ι).

Αί άπαγορεύσεις αυτές θά έξακολουθήσουν ίσχύουσαι καί μετά την θέσιν του συντάγματος εις έφαρμογήν.

Άλλ' ή εσχέρεια της καταφυγής εις την δικαιοσύνην πρός έλεγχον της νομιμότητος των πράξεων της διοικήσεως καί πρός άνόρθωσιν των έπιζημιών αποτελεσμάτων αυτών, είναι θεμελιώδης άτομικόν δικαίωμα, άποτελεί μίαν των θεμελιωδών βάσεων του πολιτεύματος πάσης πεπολιτισμένης χώρας. Η άπαγορευσις της προσφυγής εις τά δικαστήρια, ίσουμένη πρός την εκ των προτέρων παραδοχήν του άθαιρέτου ή καί του κανοβούλου (καταχρήσεως έξουσίας ή καταχρήσεως δικαιώματος) της άσκήσεως του διοικητικού έργου, τραυματίζει θεμελιώδη συνταγματικήν διάταξιν, την όποιαν ήαί αυτοί οι πραξικοπηματίαι έδήλωσαν, διά της καταστατικής των συντακτικής πράξεως, ότι θά σεβασθούν. Συνεπώς καί επ'αυτού του νομικού πεδίου του κατασκευασθέντος υπό των ένόπλων έξεταζόμεναι αι Σ.Π. παρίστανται ώς "άντισυνταγματικά", πολλή δέ μίλλον θά είναι όταν θά συνίσχουσιν μετά του "νέου" συντάγματος.

ιβ) Έξεδόθησαν καί άλλαι τινες Σ.Π. μή έχουσαι τόσον καιρίαν σημασίαν, τόπως όίότι τινών ή έφαρμογή είναι όπωσδήποτε περιωρισμένη κατά χρόνον, ή όίότι ή έκδοσις των άποτελεί συνέπειαν της καταλύσεως των άρχών υπό των ένόπλων. Ούτω, π.χ.:

ή Σ.Π. Γ' 19/22 Μαΐου 1967, διά της όποιας έκετράφη ή διά νόμων (άναγκαστικών) τροποποιήσις του κανονισμού της βουλής,

ή Σ.Π. ΣΓ' 23/23 Δεκεμβρίου 1967, διά της όποιας ήμνηστεύθησαν "άδικήματα" τινά, σχέσιν έχοντα πρός την προετοιμασίαν του πραξικοπήματος της 21ης Απριλίου 1967 καί την κατ'αυτού έμμυαν.

"Άλλαι καθαρως θεωρητικοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἡ Σ.Π. ΒΒ'10/31 Ὀκτωβρίου 1967, διὰ τῆς ὁποίας ἰδρῶθησαν μικτὰ κακουργιοδικεῖα, ἀντὶ τῶν ἀμιγῶν ὀρκιστῶν δικαστηρίων,

ἡ Σ.Π. ΚΒ'28 Μαΐου/8 Ἰουνίου 1968, καθ' ἣν, ἡ ἀπαλλοτριώσει πρὸς ἀνεγερσιν ὀρισμένων δημοσίων κτιρίων (πρόκειται ἰδίως, περὶ τοῦ δικαστικοῦ Μεγάρου τῶν Ἀθηνῶν), ὁὐκ αἰρεταί, ὡς αἱ λοιπαί, ἀμὲν τῇ ἀπράτῳ παρὸς ὀρισμένου χρόνου.

γ) Ἐξεδόθησαν ὅμως καὶ τινες ἄλλαι, θίγουσαι ἠγγυημένα δικαιώματα, ἀντιτιθέμεναι ὁλοκλήρως εἰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ συντάγματος, οἷαι, αἱ,

Σ.Π. Ζ'27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1967, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἡ ἔνευ προηγουμένης ἀποζημιώσεως κατάληψις ἀκινήτων πρὸς οἰκοδομίσιν νέων οἰκισμῶν διὰ τὴν ἐγκατάστασιν οἰκογενειῶν μεταφερομένων λόγῳ σεισμῶν κλπ.* διὰ τῆς τοιαύτης κατάληψις παραβιάζεται ἡ θεμελιώδης ὑπὸ τὸ ἀποτικὸν καθεστῶς διατάξις τοῦ προστατευόντος τὴν ἰδιοκτησίαν ἄρθρου 17 τοῦ συντάγματος,

Σ.Π. Π'24 Ὀκτωβρίου/12 Δεκεμβρίου 1967, δυνάμει τῆς ὁποίας καταλύονται συμβατικὰ δικαιώματα μισθώσεως πράγματος καὶ ἐργασίας, χάριν τῆς πολεοδομικῆς ἀναπτύξεως τῶν περιοχῶν, ἀπαγορευμένης πάσης καταφυγῆς εἰς δικαστήρια, ὡς καὶ Σ.Π. Κ'6/14 Φεβρουαρίου 1968, διὰ τῆς ὁποίας, ἐκτίσης ἀπαγορευμένης τῆς εἰς δικαστήρια καταφυγῆς, καταλύονται ἐμπράγματα καὶ ἐνοχικὰ δικαιώματα ἐπὶ ἀκινήτων χάριν τουριστικῆς ἀξιοποιήσεως,

καὶ τέλος, ἡ Σ.Π. ΚΓ'4/6 Μαΐου 1968, δυνάμει τῆς ὁποίας ἡ "κυβέρνησις" θά δύναται ἐπὶ πενταετίαν νὰ θέτῃ εἰς λειτουργίαν βιομηχανικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι δι' οἰονόμηκτε λόγον ἔπαισαν λειτουργοῦσαι* αἱ ἐπιχειρήσεις αὐταί, μετὰ τῶν σημείων, δικαιωμάτων ἐνρεσιτεχνίας, διακριτικῶν τίτλων κ.λ.π., παραδίδονται εἰς πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς τῆς "κυβερνήσεως" καταβῆλλον μίσθωμα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην. Πρόκειται ἀρ' ἐνός περὶ ἐπιχειρήσεως, αἱ ὁποῖαι, κατ' ἀκολουσίαν τοῦ πραξικοπήματος καὶ τῶν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας δυσμενῶν συνεπειῶν του, εὐρῶθησαν εἰς ἀδυναμίαν ἀντιμετωπίσεως τῶν ὀποχρεώσεών των, ἡ δὲ κατάληψις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κράτους ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν ἐπίδειξιν πεποιημένης οἰκονομικῆς δραστηριότητος, ὡς καὶ περὶ ἐπιχειρήσεων ἐκδόσεως ἐφημερίδων, τῶν ὁποίων οἱ ἰδιοκτῆται ἔκριναν ὡς ἀντικειμένην εἰς τὴν στοιχειώδη δημοσιογραφικὴν ἀξιαπρέπειαν τὴν συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως των ὑπὸ καθεστῶς συγγῆς λογοκρισίας, τὸ ὁποῖον οὐ μόνον ἀπαγορεύει τὴν δημοσιεύσιν στοχασμῶν ἀντιθέτων πρὸς τοὺς τῶν πραξικοπηματιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλει δυναστικῶς τὴν προβολὴν των.

4. Αυτό είναι το "παρισυνταγματικόν" καθεστώς, το διαπλασθέν διά των μέχρι τούδε συντακτικῶν πράξεων, το ὅποιον, δυνάμει αὐτοῦ τούτου τοῦ "κυβερνητικοῦ" σχεδίου συντάγματος, προάγεται, "κατ'ἐξουσιοδότησιν" τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ νά τόν διέκῃ, καί ἄν καί ὅταν ολοκληρωθῇ ἡ ἐφαρμογή τοῦ νέου καταστατικοῦ χάρτου, ὁ ὅποιος διατυμπανίζεται ὡς πραγματικοῖν τήν "δημοκρατίαν" καί ὡς μέλλων νά χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα καί εἰς ἄλλους πεπολιτισμένους λαούς. Πράγματι, ἡ συνθήκη "συντάγματος" καί "ἀντι συντάγματος", ἡ συνθήκη καθεστώτος ἐγγυημένου, ἔστω καί δεσμευμένης, ἀτομικῆς ἐλευθερίας μετά καθεστώτος καταστάσεως πολιορκίας καί στρατιωτικοῦ νόμου, ἀποτελεῖ κριτοτυπίαν, τήν ὅποιαν μόνη ἡ νοσηρῆ φαντασία τῶν πραξικοπηματιῶν ἠδύνατο νά συλλάβῃ καί μόνη ἡ ἐκουσία μυητῶν τῶν "καλοκρίτων φίλων τῆς Ἑλλάδος" δύναται νά μή διακρίνῃ. Ὑπόδειγμα πράξεως ἀποτελεῖ ἡ διαγωγή τῶν ἐνόπλων τῆς Ἑλλάδος διά τοὺς λοικοὺς λαούς* μᾶλλον ἀποτελεῖ δεῖγμα, τοῦ τί δύναται νά κατορθώσῃ μία ὁμάς, ἀμειβομένη ἀπὸ τόν λαόν διὰ νά ἀγρυπνῇ ὑπὲρ αὐτοῦ καί ἐγγυᾶται τήν ἐθνικὴν του ἀνεξαρτησίαν, ὅταν, χρησιμοποιοῦσα δι' ἴδιον λογαριασμόν τὰ ὅπλα, τὰ ὅποια τῇ παρέδωκε αὐτὸς ὁ λαός διὰ τήν ἀσφάλειάν του, τὰ στρέψῃ ἐναντίον τοῦ ἐργοῦδου καί κυριάρχου τῆς.-